

محققان دانشگاهی بررسی کردند؛

نوع زایمان چه تاثیری بر روابط مادر-نوزاد دارد؟

سلامت نیوز : یافته‌های پژوهشی که توسط محققان ایرانی انجام شده، حاکی از آن است که نوع زایمان مادران از لحاظ میزان دشواری و زمان آن، می‌تواند بر وضعیت روحی مادران و حتی روابط آنها با نوزادشان تأثیر بگذارد.

به گزارش سلامت نیوز به نقل از ایسنا، زایمان یک واقعه مهم در زندگی زنان است. این اتفاق موجب برانگیخته شدن قدرتمند احساسات و هیجانات به‌گونه‌ای می‌شود که ممکن است در بعضی از زنان علائم روانی ناشی از یک زایمان سخت را ایجاد کند. دوره پس از زایمان گاهی به حدی پرتنش است که موجب به وجود آمدن مشکلاتی در سلامت روان مادر و تخریب رابطه مادر و کودک می‌شود. به عبارتی زایمان سخت و حوادث ترومای آن ممکن است بر زندگی و روابط مادر و کودک تأثیر بگذارد.

زایمان سخت و استرس ناشی از آن می‌تواند بر عملکرد آتی مادر و تطابق وی در دوران پس از زایمان تأثیر منفی بگذارد. استرس، واکنشی انطباقی متأثر از ویژگی‌های شخصی یا فرآیندهای روان‌شناختی است که در نتیجه هر فعالیت خارجی، شرایط ویژه و یا حادثه‌ای، فعال شده و بازتاب‌های فیزیکی یا روانی خاصی را بر فرد تحمیل می‌کند. آسیب‌دیدگی ناشی از زایمان می‌تواند موجب استرس یا اصطلاحاً «تنیدگی» شده و این تنیدگی در ایفای نقش والدینی ضعف و سستی به وجود می‌آورد. همچنین تنیدگی ناشی از زایمان دشوار، می‌تواند بر سازگاری مادر با مسئولیت والدی و ارتباط مادر و نوزاد اثری جدی و نامطلوب بگذارد.

با توجه به اهمیت این موضوع، گروهی از پژوهشگران کشورمان از دانشگاه تبریز در این زمینه، پژوهشی را به انجام رسانده‌اند که در آن میزان استرس مادران در زایمان‌های آسان، دشوار و زودرس مورد مقایسه قرار گرفته است.

این پژوهش، با مشارکت مادران مراجعه‌کننده به مراکز بهداشتی و درمانی دولتی شهر تبریز جهت دریافت مراقبت‌های پس از زایمان و واکسیناسیون کودکان در سن ۱۲ ماهگی انجام شده است. این افراد به نسبت مساوی به سه گروه زایمان آسان، زایمان دشوار و زایمان زودرس تقسیم شدند و پس از کسب رضایت و اعلام آمادگی آنها، پرسشنامه در اختیار آنان قرار داده شد. ابزار اندازه‌گیری در این پژوهش، شامل مقیاس تنیدگی والدین (PSI) بود.

یافته‌های این تحقیق نشان داد که تنیدگی والدینی در گروه‌های سه‌گانه زایمان آسان، دشوار و زودرس از نظر آماری معنی‌دار است. به‌عبارت‌دیگر بین افرادی که زایمان‌های مختلف ذکر شده را تجربه می‌کنند، سطوح بسیار متفاوتی از استرس، تجربه می‌شود.

بر اساس این نتایج، میزان استرس کل، استرس کودک و استرس مادر در زایمان آسان، کمتر از زایمان دشوار و زودرس است.

همچنین، طبق این نتایج، تنیدگی کل، تنیدگی کودک و تنیدگی مادر در زایمان زودرس به‌طور قابل‌توجهی حتی از زایمان دشوار هم بیشتر است.

بیرامی و همکارانش که این تحقیق را به انجام رسانده‌اند، با توجه به این نتایج اظهار کرده‌اند: «در کل نتایج این مطالعه نشان می‌دهد که زایمان زودرس و دشوار بر رابطه والد-کودک تأثیر واضحی گذاشته و حتی ممکن است تنیدگی مادر و کودک را متأثر کند».

این محققان در تبیین نتایج می‌گویند: «به نظر می‌رسد تجربه فیزیولوژیکی نوع زایمان، باعث تغییراتی در فرایندهای شناختی مادر شده و سازگاری مادر را با نقش خود دچار مشکل می‌کند».

نتایج این تحقیق که در نشریه پرستاری کودکان وابسته به انجمن پرستاری ایران منتشر شده، اهمیت وضعیت زایمان زنان را بر آینده شناختی آن‌ها و فرزندانشان نشان می‌دهد.